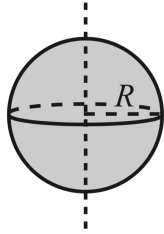

Æfing 8
Eðlisfræði 5.Z

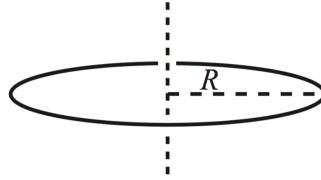
Nafn: _____

1. (20%) Friðbert stekkur um borð í kyrrstæðan fleka í vatni á hraðanum $5,0 \text{ m/s}$. Massi Friðberts er 50 kg en massi flekans er 200 kg . Hver verður hraði flekans þegar Friðbert er lentur á honum?

2. (20%) Kúlu A er skotið með hraða $4,0 \text{ m/s}$ á kúlu B sem er kyrr. Þegar A klessir á B endurkastast A með hraða $0,5 \text{ m/s}$ í sömu stefnu og hún kom úr. Hvaða hraða fær B ef áreksturinn er alfjæðrandi og engir utanaðkomandi kraftar eru að verki?

3. (20%) Geisladiskur varðveitir tónlist sem röð smárra dælda í yfirborð disksins $1,0 \cdot 10^{-7} \text{ m}$ að dýpt. Dældunum er raðað eftir rás sem er eins og spirall að lögun frá innri að ytri brún disksins. Innri geisli spiralsins er 25 mm en sá ytri er 58 mm . Þegar diskur er spilaður er rásin skönnuð með föstum línulegum hraða sem er $1,25 \text{ m/s}$.
  - (a) Hver er hornhraði geisladisksins þegar verið er að lesa innsta hluta rásarinnar? En þegar ysti hluti rásarinnar er lesinn?

  - (b) Lengsti afspilunartími geisladisks er 74 mín . Hver er lengd rásar í þannig geisladiski ef við réttum úr henni og gerðum úr henni rás eftir beinni línu?

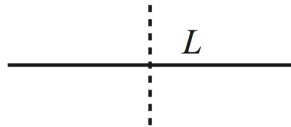
4. (20%) Finnið snúningsstuðla eftirfarandi hluta:

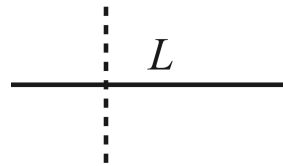
(a) Gegnheil kúla með massa m og geisla R miðað við ás gegnum miðju kúlunnar.

(b) Gjörð með massa m og geisla R miðað við ás gegnum miðjuna, hornrétt á flötinn.

(c) Stöng með massa m af lengd L miðað við ás gegnum miðju stangarinnar.

(d) Stöng með massa m af lengd L miðað við ás í fjarlægð $L/3$ frá enda stangarinnar.

5. (20%) Lítum á jörðina sem kúlu með geisla 6370 km og massa $5,97 \cdot 10^{24}$ kg.

(a) Finnið hverfitregðu jarðarinnar um snúningsás hennar.

(b) Finnið hornhraða jarðarinnar um snúningsás hennar.

(c) Bergljót nær ekki að sofa nóg á nóttunni. Hún ákveður því að lengja sólarhringinn um eina klukkustund. Hversu langan tíma tekur það Bergljótu að breyta lengd sólarhringsins ef hún beitir jöfnu kraftvægi á jörðina af stærð $3,2 \cdot 10^8$ Nm?